

Ախտակատար մխիթարութիւն մի տուի, զրօւցածիս ինքս ևս համոզուած չլինելով: Սակայն և այնպէս անօգուտ էր ցաւիլը. Ս. Լարապետ եկեղեցին 'ի Նախիջևան չինելուն միջոց, Նիսովիթայի Տէրտիրոջ խորհուրդ հարցնող չէ եղած, և ոչ նորա անգուհութեան պատճառաւ պիտի փակէին այն եկեղեցին: — Երկու ժամ մնալով գիւղիս մէջ, երեկոյեան զովիկ օգով դարձանք 'ի Նախիջևան, մնացեալ գեղերուն այցելութիւնը ուրիշ օրուան թողլով:

Սալայի և Նիսովիթայի մէջ փնտռածներս չգտնելով, կարելի էր միւս գեղերը զանց առնել, այլ որովհետեւ երկար ճանապարհ կտրելով անցընելով եկած էի 'ի Նախիջևան, որպէս զի յապագայն ցաւելու առիթ չունենամ, օր ընդ մէջ անցնելով, Համբարձման տօնին նախընթաց օրը՝ միւս երկու գեղերու այցելութեան ելանք, Արգոյ ՏէրՍարգիս Ոսկերչեան քահանային հետ 'ի միասին: Այն երկու գիւղերն, այսինքն Չալթըր (հին Արիմեցի աւանումք Օրգալան) և Թոփիթի ('ի Արիմ Թափուկը հնչէ) նախընթաց երկու գեղերուն կողմը կ'իյնան, Նախիջևանու արեւմտեան հիւսիսային դին՝ այս երկուքն ևս բազմամարդ գիւղեր են, մէկմէկու մօտ, այնպէս որ մէկէն միւսը կ'երևայ, քաղաքէն երկու ժամու ճանապարհ հեռաւորութեամբ:

Մեծ Սալայէն յետոյ՝ բարեկարգ գիւղն Չալթըրն է. գիւղացիք ունեւոր են, եկեղեցին փառաշէն նուիրեալ 'ի պատիւ Համբարձման Փրկչին: Այլ այս գիւղին գիւղացւոց տարազը, ինչպէս ևս յետագայ Թոփիթիի, աւելի հնաձև է կամ թաթարաձև, մինչդեռ Սալացիք՝ արք և կանայք, սկսած են Եւրոպական ձևոց յարմարիլ: